

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 17. Nec sine spe, nec sine timore viuendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

O spes, tu omnia portare facis dulciter & suauiter! Eia ergo fratres exclamat ille, *hanc amate, hanc tenete; non tamen sine timore, quia qui sperat, & non timet, negligens est: qui autem timet, & non sperat, depressus est, & descendit in profundum, quasi lapis.* Etsi enim spes, quia fide Catholica nititur, qua nihil certius, certissima firmissimaque esse debet; non est tamen ita absoluta eius certitudo, vt excludat omnem timorem: cum possit, ex parte nostra, defectus interuenire. Hinc monet Apostolus, vt cum timore & tremore salutem nostram operemur: & Salomon: *In timore Domini, fiducia fortitudinis, & filijs eius erit spes.* Quod cum omnibus dicatur; quid illis necesse erit, quos natura fecit ad omnem laborem socordes? quos mala consuetudo perduxit ad nauseam omnis pietatis? qui, cum potandum, feruidi; frigidi, cum orandum? in virtutem semper segnes, alacres ad flagitia? ad internos externosq; diuinos impulsus stupidi; ingeniosi ad alios fallendos? Qui nunquam conscientias suas inspiciunt, semper rimantur alienas? Qui neque bene monentibus credunt, neque salutaria suadentibus obediunt? & cum boni nihil agant, malisque scateant, tamen se esse sine vitio, sine culpa arbitrantur? Qui nullam temporis, nullam virtutis iacturam aestimant? Ignauum pecus, fuci, fruges consumere nati, neque Dei honorem, neque Ecclesie vtilitatem, neque suam salutem promouentes; ac tandem subito eo deuenientes, quod adolescens supra memoratus peruenit: vt scilicet, praesens spiritus & virtutum egestate, desperaret. Nam ex acedia non solum euagatio, pusillanimitas, torpor, rancor, & malitia, sed etiam desperatio pullulat, vt D. Gregorius monet. Ita illis contingit, qui ad opera sancta, corde arido, & affectione recalcitrante, vix trahuntur, vix gehennali timore compelluntur, ait S. Bernardus. Siquidem, vt idem alio loco monet, *Inuenire est homines pusillanimes, & remissos, deficientes sub onere, virga & calcariibus indigentes, quorum breuis, & rara compunctio, animalis cogitatio, tepida conuersatio: quorum obedientia sine deuotione, sermo sine circumspectione, oratio sine cordis intentione, lectio sine edificatione: quos denique, ut videmus, vix gehenna metus inhibet, vix pudor cohibet, vix frenat ratio, vix disciplina coercet.* Non tibi horum vita Inferno penitus appropinquare videtur? Quemadmodum appropinquauit Parisiensis adolescens. Nec omnibus Deus pio illius fratri similem submittit, qui oratione

XVII:

NEC SINE
SPE, NEC SINE
TIMORE
VIVENDVM.S. Aug. sermo
15. ad fratres
in eremo,
Hebr. 6. 15.
Phil. 2. 12.
Prou. 14. 26.

Prou. 28. 19.

S. Gregor. lib.
30. moral.S. Bern. sermo
3. de Ascens.
Domini.
Idem sermo. 6.
de Ascens.

Cassian. Col-
lat. 4. c. 19.
Apoc. 2. 4.

Prou. 20. 4.

S. Bern de
triplici custo-
dia.

S. Bonavent.
in dicta salu-
tis tit. 1. c. 7.

Iob. c. 40.

3. Cor. 6. 15.

Cassian. l. 10.
cap. 7.

XVIII,
ACEDIAM OM-
NI STUDIO
EXCVTIEN-
DAM.
S. Damasc.
lib. 2. de fid.
Eccl. 9. 10.

Cic. de se-
nect.

eos fulciat, aut excitet admonitione. Siquidem acedia gratiam Dei incidit, tantamque Deo nauseam creat, ut tepidos, inertes, otiosos, quos jam in visceribus receperat charitatis, noxiè tepefactos, cum quadam convulsione pectoris sui enomendos esse pronunciet, teste Cassiano. Et iustè profectò: quia dies salutis neglexerunt datos ad operandum. Propter frigus piger, arare noluit; mendicabit ergo astate, & non dabitur illi. Nimirum, qui vegetus, ob difficultatem, virtutes neglexit exercere, in morte æstuans, Dei Sanctorumque ope frustra implorata, totus inops relinquetur. *Libet, aiunt, fabulari* (verba sunt S. Bernardi) *donec hora prætereat, hora, quam tibi ad agendam pœnitentiam, ad obtinendam veniam, miseratio Conditoris indulget. Donec transeat, inquit tempus, quo divinam tibi repropitiare debueras pietatem, properare ad Angelicam societatem, suspirare ad amissam hereditatem, excitare remissam voluntatem, flere commissam iniquitatem.* Cur talem Deus non euomat ex ore? cur illi non tandem neget tempus pœnitentiæ? qui tempus pœnitentiæ in malitiæ occasionem commutat? & velut inculta terra, pro spicis spinas, pro frugibus tribulos gignit? virtutibus vacuus, vitijs plenus: vel certè salici similis, ut eum S. Bonaventura comparat, quæ nullum fructum, sed umbram duntaxat, facit: nullum enim boni operis fructum, sed umbram solum facit & refrigerium diabolo, de quo Iob ait: *Circumdant eum salices infructuose.* Ita piger & puluinar, & umbra diaboli, non dat locum Deo. *Quæ enim conuentio Christi ad Belial?* Dat autem locum diabolo. Notum est enim illud, apud Cassianum, *Operantem demone uno pulsari, otiosum verò innumeris spiritibus deuastari.*

Atque hoc optimum est, contra hoc vitium, remedij genus, assiduus labor, desidiæ è diametro oppositus. *Si enim acedia est tristitia aggrauans mentem, ut nihil boni ei agere libeat, quemadmodum Damascenus docet, profectò ei locum non dabit, quisquis à diuino opere non est cessaturus.* Ad quem laborem nos excitat & vitæ breuitas, & autoritas scripturæ dicentis: *Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare, quia nec opus, nec ratio, nec sapientia erunt apud inferos, quò tu properas.* O quot horæ prætereunt otiosis, quibus coelum mereri possent! hodie cessant, quasi crastina dies certasset? in iuuentute nugantur, quasi pro serijs agendis, quisquam sibi possit promittere senectutem? *Quis tam stultus est, ait Cicero, quam-*
nis sit